

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Особливості нової процедури присудження освітньо-наукового ступеня доктора філософії

Михайло Винницький Ph.D.

Керівник секретаріату

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**«Порядок підготовки здобувачів
вищої освіти ступеня доктора
філософії та доктора наук»**

Навчальний план аспірантури - обсяг
навчальних дисциплін: **30-60 кредитів
ЄКТС**

Освітньо-наукова програма та навчальний
план є основою для формування аспірантом
(разом з науковим керівником)
**індивідуального навчального плану та
індивідуального плану наукової роботи.**

Наукова складова освітньо-наукової
програми є **невід'ємною частиною**
навчального плану аспірантури

Загальні принципи якісної підготовки аспіранта:

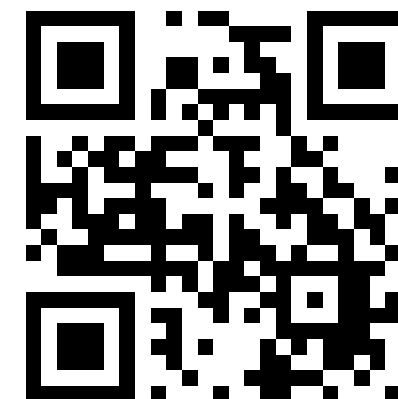
Відповідно до Зальцбургських принципів <https://bit.ly/3dWxaOE>, підготовка аспіранта (студента PhD програми) не може бути якісною, якщо відсутня у відповідному закладі чи установі **критична маса** дослідників, які спільно працюють в одному руслі наукового пошуку.

Термін «**критична маса**» визначається **наявністю наукового потенціалу** в закладі вищої освіти (науковій установі), в якому проходить підготовка та/або доступом через партнерські угоди з іншими закладами (установами), до якісних наукових консультацій щодо дисертаційної роботи кожного аспіранта.

Якісна освітня програма третього рівня повинна забезпечити повноцінну освітню і наукову підготовку аспіранта. Для цього **аспірант не повинен працювати лише під керівництвом свого (основного) наукового керівника.**

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії Акредитації PhD програм:

Критерій 10. Навчання через дослідження

10.1 **Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам** аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності.

10.2 Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямові досліджень наукових керівників *і рецензентів, які плануються до складу разових спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій аспірантів (ад'юнктів).*

10.3 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень – конференції, семінари, колоквиуми, обладнання тощо).

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітньо-наукова програма аспірантури має включати **не менше чотирьох складових:**

- 1) **знання зі спеціальності** (не менше 12 кредитів ЄКТС);
- 2) **загальнонаукові (філософські) компетентності** (4-6 кредитів ЄКТС);
- 3) **універсальні навички дослідника**, (не менше 6 кредитів ЄКТС);
- 4) **мовні компетентності**, англійською або іншою (6-8 кредитів).

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік **дисциплін вільного вибору** в обсязі, що становить **не менш як 25 відсотків** загальної кількості кредитів ЄКТС.

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ОСОБЛИВОСТІ НОВОЇ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Що нас чекає в 2022 році?

Принципи нової системи захисту

(реалізація законопроекту 4667-1)

Ступінь доктора філософії присуджується закладом вищої освіти або науковою установою за результатами захисту у **разовій** спецраді

Диплом видається закладом (установою), тому не затверджується державою – апеляція через Агентство

Разову раду формує заклад вищої освіти (наукова установа) за вимогами і процедурою, яку встановлює Національне агентство (затверджує КМУ)

Склад ради – 2 рецензенти + 2 опоненти + голова

Принципи нової системи захисту

Разова рада може бути сформована лише там де акредитована освітньо-наукова програма

Здобувач, який закінчив не-акредитовану програму, може захищатися в разовій раді, яка сформовані там де ОНП акредитована – за спеціальною тимчасовою процедурою

Перед рішенням сформувати разову спецраду, аспірант повинен пройти процедуру фахового семінару (передзахисту), в результаті якого рецензенти пишуть висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації – обов'язковий елемент допуску до захисту

Окремої процедури акредитації спецрад немає – заклад *повідомляє* Національне агентство про створення ради (через електронну систему);

Процес атестації може бути призупинений, якщо склад спецради не відповідає кваліфікаційним вимогам.

Щодо публікацій і вимог до дисертації

- Вимоги до публікацій – 3 статті
 - *1 стаття в Scopus/WoS = 2 статті в журналі «Б» Переліку МОН*
- Автореферат НЕ ВИМАГАЄТЬСЯ для захисту ступеня доктора філософії
- Мінімальний обсяг дисертації буде зменшено
- У випадку, якщо на ОП немає можливості призначити двох кваліфікованих рецензентів, захист може пройти з 1 рецензентом + 3 опонентами
- Допуск до захисту – рекомендація семінару підрозділу + позитивний відгук рецензентів
 - *Можливість захисту для випускників не-акредитованих ОП*

4667-1 прийнято:

Кандидати наук (ті, хто розпочав підготовку до 2016 року) захищатимуться в постійних радах, які утворені МОН для присудження ступеня доктора наук

Без обумовленого терміну!

Нема причини для паніки!

Процедура утворення разової спецради та система подання інформації про захист ступеня доктора філософії

Разову спеціалізовану раду утворює заклад вищої освіти або наукова установа – рішенням своєї вченої ради

На сайті Національного Агентства розміщується форма, яку уповноважена особа закладу (підписується КЕП)

У формі подається інформація про захист і відомості про кваліфікацію членів разової спецради

- ПІБ здобувача, тема дисертації, інформація про завершену освітню програму
- Дата, час, місце запланованого захисту + **посилання на сайт**, на якому розміщено дисертацію, посилання на заплановану онлайн трансляцію
- ПІБ наукового керівника (дані з ЄДЕБО)
- ПІБ Голови разової спец. ради + посилання на публікації за напрямом дисертації, що захищається (свідчення кваліфікації)
- ПІБ двох рецензентів + посилання на публікації за напрямом дисертації, що захищається (свідчення кваліфікації) + рецензії
- ПІБ двох опонентів + посилання на публікації за напрямом дисертації, що захищається (свідчення кваліфікації)
 - Відгуки опонентів оприлюднюються за 15 днів до захисту

Процедура утворення разової спецради та система подання інформації про захист ступеня доктора філософії

Інформація про захист і про спецраду оприлюднюється на сайті Національного агентства за 45 днів до захисту

На сторінці оголошення також розміщено кнопку «Оскаржити», яка дозволяє будь-кому подати скаргу щодо кваліфікації членів спецради (невідповідність їх публікацій темі дисертації) – скарга підписується КЕП (не анонімна)

Скаргу щодо невідповідності публікацій будь-якого члена спецради темі дисертації може також надати співробітник відповідного підрозділу МОН

Скарга може призвести до зупинки процесу атестації – вимоги до закладу чи установи замінити члена спецради

У разі зупинки процесу атестації, заклад (установа) подає нове повідомлення Національному агентству (новий термін 45 днів до захисту)

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Принцип «МОВЧАЗНОЇ ЗГОДИ»

Якщо немає заперечень щодо кваліфікації складу разової спецради, захист проводиться 45 днів після подання відповідної інформації через електронну систему Національного агентства

Обов'язкова відеотрансляція всіх захистів на сайті закладу вищої освіти чи наукової установи

Трошки (на кінець) про сам захист
– підказки для закладів і установ

Конкретне втілення: автономія
закладу / установи

Засідання разової спеціалізованої вченої ради повинно бути урочистим але водночас має проходити у форматі наукової дискусії

Можливо проводити в мантиях?

Можливо розпочинати з клятви? (про добросовісність, про самостійне виконання дисертації)

Виступають по черзі рецензенти, опоненти.

Ведучий засідання – Голова

Особливо важливо – запитання і дискусія з аспірантом